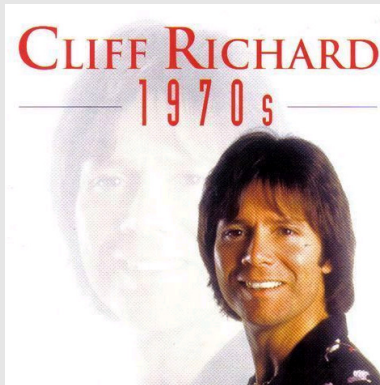

Hof van Justitie EG, 24 januari 1989, EMI Electrola v Patricia

AUTEURSRECHT – VRIJ VERKEER

Verschil in beschermingsduur nationaal IE-recht

- Verbod op invoer mogelijk van geluidsdragers uit andere lidstaat, waar zij zonder toestemming van de exclusief gerechtigde of diens licentienemer rechtmatig in de handel zijn gebracht en waar een beschermingstermijn voor de producent van die geluidsdragers wel heeft bestaan, doch inmiddels is verstreken

De art. 30 en 36 EEG-Verdrag moeten aldus worden uitgelegd, dat zij zich niet verzetten tegen de toepassing van een wettelijke regeling van een lidstaat, op grond waarvan een producent van geluidsdragers in die lidstaat met een beroep op het hem aldaar toekomende exclusieve recht om bepaalde muziekwerken te veelevoudigen en te verspreiden, de verkoop in die lidstaat van geluidsdragers met dezelfde muziekwerken kan doen verbieden, wanneer deze geluidsdragers zijn ingevoerd uit een andere lidstaat waar zij zonder toestemming van de exclusief gerechtigde of diens licentienemer rechtmatig in de handel zijn gebracht en waar een beschermingstermijn voor de producent van die geluidsdragers wel heeft bestaan, doch inmiddels is verstreken.

Vindplaatsen: NJ 1990, 558

Hof van Justitie EG, 24 januari 1989

(Koopmans, O'Higgins, Mancini, Schockweiler, Diez de Velasco)

[...]

zaak 341/87

[...]

EMI Electrola GmbH,

tegen

Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH

[...]

1. Bij beschikking van 2 okt. 1987, ingekomen bij het Hof op 3 november daaraanvolgend, heeft het Landgericht Hamburg krachtens art. 177 EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van de art. 30 en 36 Verdrag, teneinde te kunnen beoordelen of toepassing van een nationale wettelijke regeling inzake

het auteursrecht op muziekwerken met die artikelen verenigbaar is.

2. Die vraag is gerezen in een geding tussen enerzijds de Duitse onderneming EMI Electrola GmbH, waaraan de Britse vennootschap EMI Records Ltd de veelevoudigings- en verspreidingsrechten voor door een bekende Britse zanger vertolkte muziekwerken heeft overgedragen, en anderzijds twee andere Duitse ondernemingen, Patricia Im- und Export en Lune ton, die uit Denemarken afkomstige geluidsdragers met opnamen van sommige van die werken in de Bondsrepubliek Duitsland hebben verkocht.

3. Stellende dat inbreuk was gemaakt op haar exclusief recht om geluidsdragers met opnamen van die werken in Duitsland te verspreiden, heeft EMI Electrola voor het Landgericht Hamburg gevorderd, dat het Patricia en Lune-ton zou worden verboden de uit Denemarken ingevoerde geluidsdragers verder te verkopen, met veroordeling van genoemde ondernemingen tot betaling van schadevergoeding. De beide verweersters betoogden echter, dat de betrokken geluidsdragers in Denemarken rechtmatig in het verkeer waren gebracht, omdat de termijn gedurende welke de exclusieve rechten ingevolge de Deense auteursrechtwetgeving beschermd zijn, reeds was verstreken.

4. Blijkens het dossier zijn de geluidsdragers in Duitsland vervaardigd door Patricia in opdracht van een Deense onderneming en vervolgens in Denemarken aan die onderneming geleverd alvorens weer naar de BRD te worden uitgevoerd. Die Deense onderneming was niet die waaraan EMI Records Ltd de veelevoudigings- en verspreidingsrechten op de betrokken muziekwerken voor het Deense grondgebied had overgedragen.

5. De nationale rechter is van oordeel, dat de vordering van EMI Electrola naar Duits recht voor toewijzing vatbaar is, maar dat men zich kon afvragen, of de art. 30 en 36 EEG-Verdrag zich niet tegen toepassing van de nationale wetgeving verzetten. Om dit probleem te kunnen oplossen, heeft hij de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de navolgende vraag gesteld:

'Is het verenigbaar met de bepalingen inzake het vrije verkeer van goederen (art. 30 e.v. EEG-Verdrag) dat een producent van geluidsdragers in lidstaat A gebruik maakt van zijn aldaar bestaande exclusieve veelevoudigings- en verkooprechten op bepaalde muziekwerken teneinde in lidstaat A de verkoop te laten verbieden van in lidstaat B vervaardigde en verkochte geluidsdragers met dezelfde muziekwerken, wanneer de rechten van deze producent in lidstaat B weliswaar beschermd waren, maar deze bescherming inmiddels is vervallen?'

6. ...

7. Volgens art. 36 EEG-Verdrag vormen de bepalingen van art. 30 — die iedere maatregel van gelijke werking als kwantitatieve invoerbepalingen tussen de lidstaten verbieden — geen beletsel voor verboden of beperkingen van de invoer, die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van bescherming van de industriële en commerciële eigendom. Deze bescherming omvat die van de letterkundige en artistieke eigendom, waaronder het

auteursrecht, met name voor zover dit commercieel wordt geëxploiteerd. Zij omvat bijgevolg ook de bescherming van de exclusieve verveelvoudigings- en verspreidingsrechten voor geluidsdragers, die door de toepasselijke nationale wetgeving op een lijn wordt gesteld met de bescherming van het auteursrecht.

8. De art. 30 en 36 hebben aldus tot doel, de vereisten van het vrije verkeer van goederen overeen te brengen met de eerbiediging van de legitieme uitoefening van exclusieve rechten op het gebied van de letterkundige en artistieke eigendom. Dit betekent in het bijzonder, dat geen bescherming wordt verleend ingeval die rechten worden misbruikt om een kunstmatige compartimentering van de gemeenschappelijke markt te handhaven of tot stand te brengen.

9. In zijn rechtspraak heeft het Hof daaruit afgeleid, dat de auteursrechthebbende zich niet op het door het auteursrecht verleende exclusieve exploitatierecht kan beroepen om de invoer van geluidsdragers die in een andere lidstaat door de rechthebbende zelf of met zijn toestemming rechtmatig op de markt zijn gebracht, te verhinderen of te beperken ([arrest van 20 januari 1981, gevoegde zaken 55 en 57/80, Musik-Vertrieb Membran, Jurispr. 1981, p. 147](#)).

10. In het door de nationale rechter bedoelde geval gaat het echter om een andere situatie. Uit de prejudiciële vraag blijkt immers, dat de rechtmatigheid van de verhandeling van de geluidsdragers in een andere lidstaat geen gevolg is van een daad of de toestemming van de auteursrechthebbende of zijn licentienemer, maar van het feit dat de door de wetgeving van die lidstaat voorziene beschermingstermijn is verstreken. Het gestelde probleem vloeit dus voort uit het verschil tussen de nationale wettelijke regelingen met betrekking tot de termijn van de door het auteursrecht en verwante rechten geboden bescherming, welk verschil zowel de duur van de bescherming zelf betreft als de modaliteiten daarvan, zoals het tijdstip waarop de beschermingstermijn aanvangt.

11. Dienaangaande moet worden vastgesteld, dat bij de huidige stand van het gemeenschapsrecht, dat gekenmerkt wordt door het ontbreken van harmonisatie of onderlinge aanpassing van de wettelijke regelingen inzake de bescherming van de letterkundige en artistieke eigendom, het aan de nationale wetgevers staat, de voorwaarden en modaliteiten van die bescherming te bepalen.

12. In zoverre het verschil tussen de nationale wettelijke regelingen tot beperkingen van het intracommunautaire handelsverkeer van geluidsdragers kan leiden, zijn die beperkingen gerechtvaardigd op grond van art. 36 Verdrag, wanneer zij een uitvloeisel zijn van de uiteenlopende regelingen inzake de beschermingsduur en deze onlosmakelijk verbonden is met het bestaan van de exclusieve rechten.

13. Een dergelijke rechtvaardiging zou ontbreken indien de handelsbeperkingen die de door de exclusief rechthebbende of zijn licentienemer ingeroepen nationale bepalingen opleggen of toelaten, een middel tot willekeurige discriminatie of een verkapt handelsbeperkende maatregel vormden. Het dossier bevat echter

niets op grond waarvan men zou moeten aannemen dat zich een dergelijke situatie in een geval als het onderhavige kan voordoen.

[...]